

Barcelona intensifica la vigilància i control del mosquit tigre a 64 zones de risc de la ciutat

05/05/2020

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) desplega el Programa de vigilància i control de mosquits i treballa en diferents línies: seguiment continuat dels punts de cria en espais públics (zones de risc), atenció ciutadana i vigilància d'arbovirosis.

El monitoratge anual permet visualitzar la ubicació geogràfica i l'evolució temporal de l'activitat del mosquit tigre a la ciutat i determina les zones on s'intensifica la vigilància durant el programa.

Segons l'OMS no hi ha cap evidència que indiqui que els mosquits puguin ser transmissors de la COVID-19.

Durant l'estat d'alarma decretat per la COVID-19 el Servei de Vigilància i Control de Plagues Urbanes de l'ASPB ha mantingut la seva activitat i ha continuat atenent les incidències ciutadanes relacionades amb plagues urbanes.

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) posa en marxa una nova campanya de prevenció i control de mosquits en espais públics de la ciutat, especialment dirigida a identificar els punts de cria del mosquit tigre per reduir la seva presència, així com els riscos que comporta l'espècie pel que fa a la possible transmissió de malalties. Tenint en compte l'activitat registrada l'any passat, els elements de risc i els equipaments especialment sensibles pel que fa a la vigilància i control d'arbovirosis a la ciutat, s'ha elaborat un mapa que identifica 64 zones on potencialment pot haver-hi mosquits i on poden representar un problema. Des d'abril i fins al novembre s'intensifica la vigilància en aquestes zones i s'intervé en aquells llocs on se'n detecta activitat. Les altres línies de treball durant la campanya són l'atenció a les incidències ciutadanes, la informació, divulgació i sensibilització ciutadana, i la vigilància dels casos importats i/o autòctons d'arbovirosis, com ara zika, dengue o chikungunya.

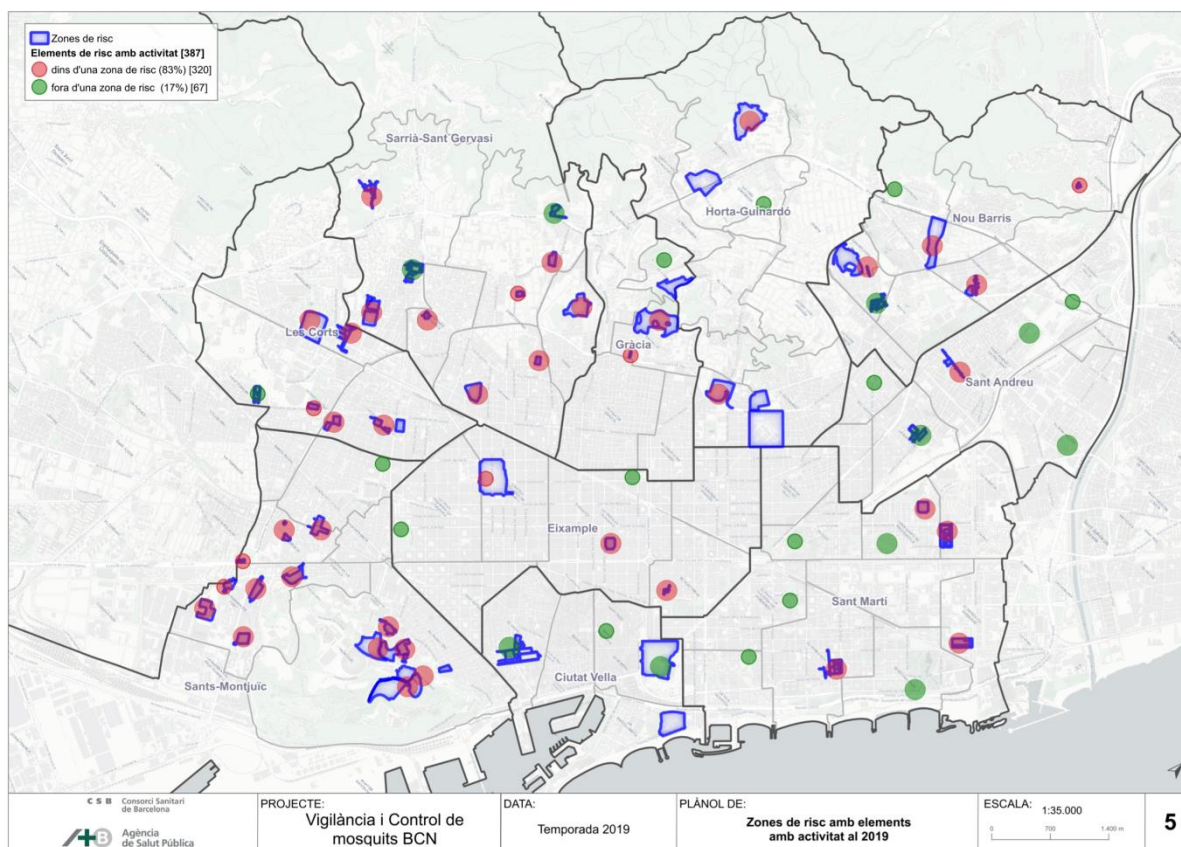
El mosquit tigre (*Aedes albopictus*) és una espècie invasora amb una fisonomia molt característica, és petit i negre, amb franges blanques al cos i una sola ratlla blanca que li recorre el cap i el tòrax. Es reproduïx principalment a zones urbanes aprofitant petits recipients que acumulen aigua. És un picador agressiu, vola baix i pica de dia. A més, pot transmetre malalties si es donen les condicions necessàries, aquestes malalties són les conegudes com arbovirosis o causades per arbovirus.

Respecte a això últim, cal dir, que l'ASPB ha rebut consultes sobre si el mosquit tigre pot ser transmissor de la COVID-19. En aquest sentit, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha informat que no hi ha evidència científica que els mosquits puguin transmetre la malaltia. L'OMS ha insistit que el virus SARS-nCoV-2 és respiratori i que es propaga principalment per contacte amb les secrecions respiratòries d'una persona infectada. S'ha de tenir en compte que no qualsevol virus pot infectar i ser transmès per un mosquit. De fet, la majoria no tenen aquesta capacitat. Aquells que són capaços de fer-ho són coneguts com arbovirus, són limitats i pertanyen a unes famílies concretes. Actualment, cap virus de la família Coronaviridae, a la que pertany el SARS-CoV-2, ha estat mai identificat com a un virus transmès per insectes (arbovirus).

L'activitat del mosquit tigre a Barcelona

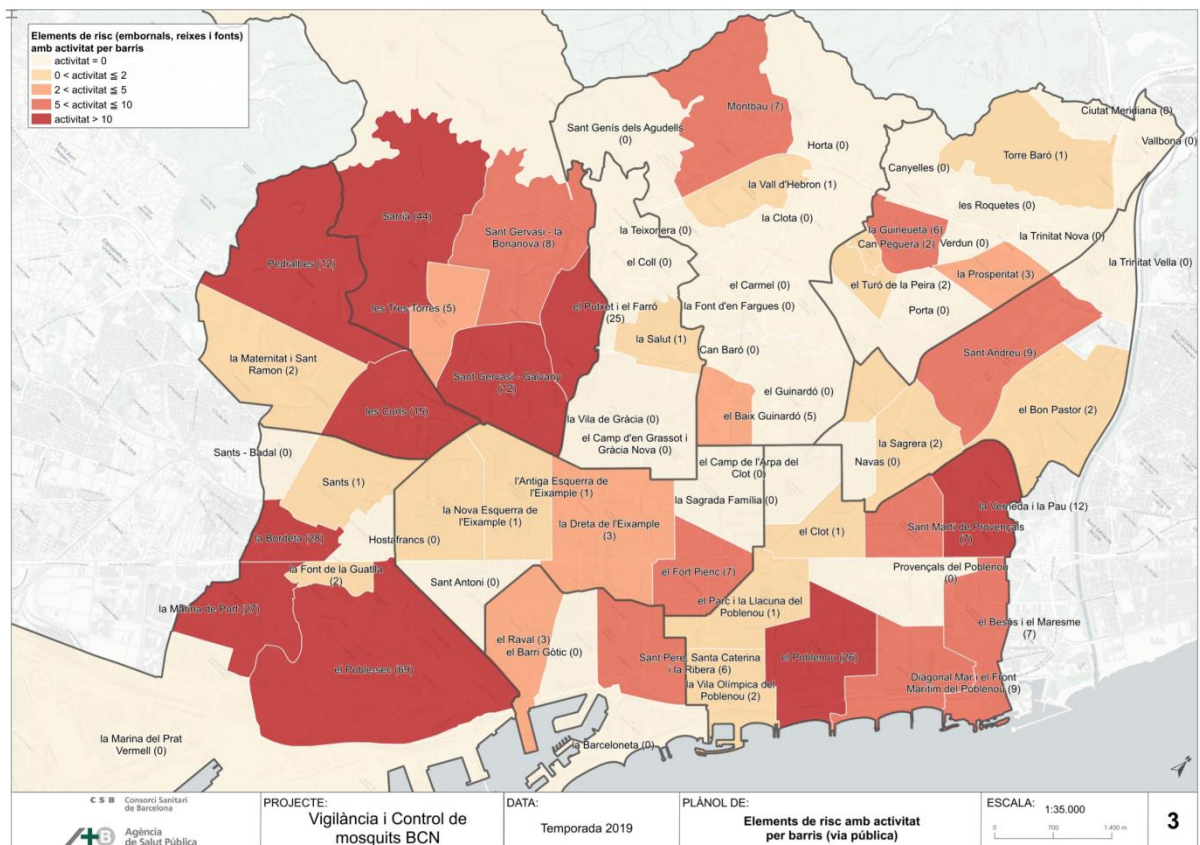
L'ASPB identifica cada any els focus de cria del mosquit tigre a la via pública que determinen el pla d'acció per al monitoratge de l'espècie. Per aquesta campanya 2020 s'han establert 64 zones de risc. Però, com s'elabora aquest mapa de risc? La recollida sistemàtica de dades que fa el Servei de Vigilància i Control de Plagues Urbanes (SVIPLA) de l'ASPB provinents de diferents fonts d'informació (inspeccions entomològiques i seguiments d'incidències, inspeccions entomològiques dels casos d'arbovirosis, inspeccions i seguiments de les zones de risc, revisió de trapes de captura ubicades a la ciutat, etc.) permet elaborar un mapa d'activitat dels mosquits a la ciutat. Enguany, l'ASPB ha elaborat un mapa en moviment en què es pot visualitzar la ubicació geogràfica de l'espècie i l'evolució temporal de la seva activitat durant l'any passat. Això, permet identificar les zones problemàtiques on previsiblement l'any següent, degut a la seva biologia, hi haurà més presència de mosquits, de manera que aquest fet ens permet elaborar aquest nou mapa de zones de risc amb l'objectiu d'anticipar-se a la proliferació de mosquits fent un seguiment proactiu i aplicant mesures preventives. En la campanya de 2019, per exemple, més d'un 80% de l'activitat es va registrar en les zones de vigilància determinades. Enguany, l'ASPB ha incorporat l'ús de tauletes en el treball de camp per tal de facilitar la recollida i gestió de les dades.

Mapa de zones de risc i activitat 2019

Segons els registres, els mesos amb una activitat més elevada són agost i setembre, aquesta comença a augmentar de manera significativa al juliol i inicia el descens a l'octubre. Les zones on s'observa més activitat a la via pública corresponen a aquells indrets on es poden trobar diferents elements de risc que poden acumular aigua d'una manera estable i sense moviment (embornals sorrencs, embornals sifònics o fonts ornamentals), normalment són parcs urbans dels districtes de Sants Montjuïc, Les Corts, Sarrià – Sant Gervasi i Sant Martí.

Mapa d'activitat per barris 2019

La implicació de la ciutadania és vital per a controlar l'espècie

La manera més eficient de controlar la proliferació del mosquit tigre i reduir la seva presència és evitar que es reproduïxi, i això s'aconsegueix eliminant els seus llocs de cria. El mosquit tigre pon els ous en petits basals d'aigua acumulada. En els espais públics, els punts de cria més productius són els embornals i les fonts ornamentals. El 2019 l'ASPB va realitzar més de 100.000 inspeccions i seguiments d'elements urbans i es van efectuar més de 4.000 tractaments amb larvicides biològics que no tenen cap efecte sobre el medi ambient ni sobre la salut de les persones. En aquest sentit cal destacar que l'estreta col·laboració amb Barcelona Cicle de l'Aigua (BCASA) i la Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat de l'Ajuntament és bàsica per coordinar l'aplicació de mesures adreçades a reduir els punts de cria a la via pública, i millorar així la convivència ciutadana.

Hem de tenir en compte que la majoria de focus de cria els trobem principalment a les propietats privades (jardins, terrasses, patis, etc.). I en aquest sentit, la ciutadania és clau. Una femella pot pondre fins a 200 ous en petits recipients en una setmana, per tant, es necessita vigilar-los, retirar-los, buidar-los o posar-los cap per avall. Fer revisió cada 5 o 7 dies de les zones exteriors per no acumular aigua és la mesura més senzilla i eficaç que es pot aplicar a casa per evitar que el mosquit tigre es reproduïxi.

D'altra banda, les incidències reportades a través dels canals de comunicació ciutadana són una important font d'informació sobre les molèsties que generen els mosquits i sobre la seva activitat. L'ASPB les atén totes, principalment amb inspeccions a la via pública i aplicant mesures preventives, correctores i de control si calen, fent un seguiment continuat fins a la resolució de la incidència, i assessorant sobre les mesures a aplicar a la propietat privada. Les tasques de vigilància continuada que realitza l'ASPB en el marc del programa ha permès reduir el nombre d'incidències vinculades a aquest mosquit. El 2008 se'n reportaven més de 300 i en els darrers anys la xifra s'ha estabilitzat i se'n gestionen al voltant de 150 anuals, efectuant prop de 1.500 intervencions de control a la ciutat.

L'ASPB rep també informació de la ciutadania recollida per l'aplicació mòbil Mosquito Alert que ajuda a orientar les diferents actuacions. Durant el 2019, es van rebre més de 200 informes de Barcelona

des de l'aplicació mòbil que van ser supervisats per l'ASPB, el 30% van ser inclosos en el Programa de vigilància i control, col·laborant així a la seva millora.

A més del Programa, durant tot l'any també es fa un seguiment continuat a la ciutat, amb l'objectiu de vigilar la possible arribada de mosquits invasors i estudiar el possible efecte del canvi climàtic sobre l'estacionalitat dels mosquits. Cal tenir en compte que el canvi climàtic té una especial rellevància ja que l'augment de les temperatures i la humitat pot multiplicar la capacitat reproductora dels mosquits, estendre la seva distribució i augmentar el risc de transmissió de determinats arbovirus, motiu pel qual és important la vigilància continuada i la implementació de programes de prevenció i control.

Durant l'estat d'alarma decretat per la COVID-19, el Servei de Vigilància i Control de Plagues de l'ASPB, com a servei essencial a la ciutat, ha mantingut la vigilància activa i l'atenció a les incidències ciutadanes relacionades amb la presència de plagues urbanes, així com les tasques de control a la via pública, aplicant les mesures de prevenció necessàries.

Enllaços relacionats: [Podeu descarregar aquí les imatges i el mapa d'activitat en moviment \(mp4\)](#)

